

Poznań, dnia 22 września 2025 r.

WK.4022.16.2025

Pan
Grzegorz Wiśniewski
Burmistrz Śremu

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Miasta i Gminy Śrem za 2024 rok, a w miarę potrzeb inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 lipca 2025 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2024 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.),
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342),

a mianowicie:

- 1) w obowiązującej polityce rachunkowości przyjętej na podstawie Zarządzenia Nr 24/2023 Kierownika Urzędu z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie dokumentacji opisującej zasady rachunkowości przyjęte w Urzędzie Miejskim w Śremie z uwzględnieniem dokonanych zmian w tym zakresie ustalono, że wzmiankę o opisie systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji zawarto w § 18 ust. 1 i ust. 2 Zarządzenia wskazując jedynie na *System Finansowo – Księgowy Księgowości Budżetowej FKB w wersji FKB+, Systemie Placowym w wersji PLACE+ opracowanym przez RADIX Systemy Komputerowe, WIP+ opracowanym przez RADIX Systemy Komputerowe i opłaty dodatkowe za parkowanie w strefie płatnego parkowania w programie EXEK - kontrola i egzekucja opłat parkingowych opracowanym przez Mobile Traffic Data Sp. z o.o.* Oprócz wskazania ww. programów, w regulacjach wewnętrznych nie wymieniono innych programów z ich wersjami, które są stosowane w Urzędzie Miejskim w Śremie.

Z wyjaśnienia złożonego w dniu 18.06.2025 r. przez Skarbnika Gminy wynika, że: „W zakresie wykazu stosowanych programów w regulacjach wewnętrznych zawarto informacje w zakresie programów FKB+, PŁACE+, WIP+ oraz EXEK. W pozostałym zakresie funkcjonuje jedynie zestawienie elektroniczne z aplikacji stosowanych w Urzędzie z określeniem ich wersji oraz daty obowiązywania. Przy najbliższej zmianie polityki rachunkowości wprowadzony zostanie załącznik regulujący kwestie wykazu wszystkich stosowanych programów”.

Opisana nieprawidłowość naruszała art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c oraz art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości;

2) obsługę bankową budżetu Gminy Śrem i jej jednostek organizacyjnych prowadzi Spółdzielczy Bank Ludowy z siedzibą w Śremie na podstawie umowy nr UM/U/20/1 zawartej w dniu 14.09.2020 r. na czas określony. Zawarto także odrębne umowy ramowe, w tym m.in. umowę modulo nr 3256921 w dniu 26.10.2020 r. pomiędzy Spółdzielczym Bankiem Ludowym z siedzibą w Śremie a Urzędem Miejskim w Śremie reprezentowanym przez Burmistrza Śremu przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy na czas określony od dnia 05.11.2020 r. do dnia 04.11.2025 r.

2. Kontrola inwentaryzacji kont pasywów i aktywów według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 poz. 120, ze zm.) oraz uregulowania wewnętrzne wprowadzone zarządzeniami Kierownika Urzędu: Nr 21/2023 z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacji w Urzędzie Miejskim w Śremie, Nr 31/2024 Kierownika Urzędu z dnia 05 grudnia 2024 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej Urzędu Miejskiego w Śremie, Nr 32/2024 Kierownika Urzędu z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji majątku kontrolowanego przez Urząd Miejski w Śremie, a mianowicie:

1) brak dokumentacji dotyczącej weryfikacji kont: 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” oraz 860 „Wynik finansowy”.

W § 30 ust. 1 rozdziału 2 „Sposób dokumentowania przebiegu inwentaryzacji w drodze porównania danych księgowych z odpowiednimi dokumentami” zarządzenia Nr 21/2023 z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacji w Urzędzie Miejskim w Śremie, określono, iż: „wyniki inwentaryzacji przeprowadzonej metodą weryfikacji muszą być potwierdzone na piśmie w formie:

a) protokołu, który powinien zawierać co najmniej: datę, na którą jest przeprowadzona weryfikacja, symbol i nazwę kont syntetycznych, salda kont, imiona i nazwiska oraz podpisy pracowników komórki księgowej dokonujących weryfikacji, podpis zatwierdzającego protokół, datę sporządzenia protokołu i ewentualne uwagi;

b) lub poprzez zamieszczenie na wydruku z ewidencji analitycznej klauzuli „dokonano weryfikacji salda na dzień 31 grudnia r., saldo zgodne/niezgodne i umieszczenie daty potwierdzenia dokonania weryfikacji i podpisu pracownika”.

2) brak: „Protokołu z rozliczeń wyniku inwentaryzacji przeprowadzonej w zakresie weryfikacji sald kont Urzędu i budżetu” oraz „Sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji w zakresie weryfikacji sald kont Urzędu i budżetu” lub/i sprawozdania/protokołu ogólnego, podsumowującego działania inwentaryzacyjne dokonane w trakcie inwentaryzacji za 2024 r. (weryfikacja sald oraz spisy z natury).

W przedłożonej do kontroli dokumentacji podsumowującej przeprowadzone działania inwentaryzujące znajdują się: „Protokół z rozliczeń wyniku inwentaryzacji przeprowadzonej drogą spisu z natury” i „Sprawozdanie z przebiegu spisu z natury”.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości jednostki przeprowadzają na ostatni dzień

każdego roku obrotowego inwentaryzację. Stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować.

Z wyjaśnienia Burmistrza i Skarbnika wynika, że: „w sprawie: inwentaryzacji Saldo konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” na dzień 31.12.2024 r. wynosiło 127.796.945,00 zł. Analityka do ww. konta prowadzona jest w sposób umożliwiający przypisanie wniesionych udziałów do poszczególnych podmiotów, co przedstawia poniższa tabela.

Nr konta	Nazwa Konta	Saldo na dzień 31.12.2024 r.
030-700-00000-0001-00	DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE-UDZIAŁY-ŚTBS SP Z O.O.	43.083.270,00
030-700-00000-0002-00	DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE-UDZIAŁY-PGK SP. Z O.O.	12.258.875,00
030-700-00000-0003-00	DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE-UDZIAŁY-ŚREMSKIE WODOCIĄGI SP. Z O.O.	49.394.500,00
030-900-90002-6010-00	DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE -NADWYŻKA-WCR SP. Z O.O. w Jarocinie	2.229.000,00
030-900-90002-6010-01	DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE -NADWYŻKA -WCR SP. Z O.O. w Jarocinie	771.000,00
030-926-00000-0001-00	DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE-UDZIAŁY-ŚREMSKI SPORT SP. Z O.O.	20.060.300,00

RAZEM: 127 796 945,00

Na podstawie § 9 Zarządzenia Nr 21/2023 Kierownika Urzędu z dnia 1 grudnia 2023 r. ws. wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Urzędzie Miejskim w Śremie - inwentaryzacji w wyniku uzyskania potwierdzenia prawidłowości salda od banków i kontrahentów podlegają m.in. papiery wartościowe w formie zdematerializowanej. W dziale III opisano zasady ogólne oraz sposób dokumentowania przebiegu inwentaryzacji w drodze potwierdzenia salda.

Potwierdzenia sald do ww. przedsiębiorstw zostały wysłane 8 stycznia 2025 r. i znajdują się w przekazanej do kontroli teczce pod numerami spraw PFGPK.3224.4-6.2025.PB, PFGPK.3224.9.2025.PB oraz PFGPK.3224.12.2025.PB.

Konto 860 „Wynik finansowy” jest kontem wynikowym podobnie jak konta zespołu „4”. Służy do ewidencji wyniku finansowego poprzez przeksięgowanie z końcem roku poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów. Czynność ta jest realizowana po zinwentaryzowaniu wszystkich składników aktywów i pasywów a do tego czasu saldo konta wynosi 0,00 zł. z uwagi, że saldo po przeksięgowaniach jest przenoszone w roku następnym na konto 800 „Fundusz jednostki”.

Weryfikacja poprawności wyniku finansowego polega jedynie na sprawdzeniu bezbłędności zapisów księgowych po ww. przeksięgowaniach i porównaniu ich z Rachunkiem zysków i strat Urzędu Miejskiego, a nie weryfikacji z dokumentami źródłowymi.

Inwentaryzacja metodą weryfikacji sald została przeprowadzona dla kont nieobjętych pozostałymi metodami inwentury. Urząd Miejski w Śremie przyjął metodę częściowych protokołów dla konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w celu zachowania przejrzystości poszczególnych składników majątku na danym koncie analitycznym. W związku z powyższym kolejny protokół weryfikacji sald, na którym znajdują się pozostałe salda również nazwano protokołem częściowym. Wszystkie protokoły zostały przedstawione do zatwierdzenia kierownikowi Urzędu zgodnie z § 30 ust. 2 Instrukcji inwentaryzacyjnej. Odstąpiono od sporządzenia jednego zbiorczego protokołu, z uwagi, że opisana wcześniej dokumentacja została sporządzona z zachowaniem niezbędnych elementów opisanych

w § 30 ust. 1 pkt a Zarządzenia Nr 21/2023 z dnia 1 grudnia 2023 r. Kierownika Urzędu. Według instrukcji inwentaryzacyjnej nie ma konieczności sporządzania „Sprawozdania z przebiegu inwentaryzacji drogą weryfikacji sald kont Urzędu Miejskiego”.

3. Kontrola sprawozdań budżetowych za rok 2024 wykazała naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144, ze zm., od 27.03.2024 r., Dz. U. z 2024 r., poz. 454, ze zm.) a mianowicie:

1) w sprawozdaniu Rb-ST Urzędu Miasta i Gminy Śrem o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2024 roku w pozycji „Stan środków na rachunkach budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 24.126.612,22 zł, w tym:

- w poz. środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym – 35.956,33 zł,
- w poz. środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku 739.691,82 zł,

podczas gdy z konta 133 „Rachunek budżetu” wynika, iż stan środków na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2024 r. wynosił 24.350.764,98 zł, na które składały się:

- 223.999,33 zł – CUS (Centrum Usług Społecznych w Śremie)
- 24.126.612,22 zł - Organ
- 28,92 zł - Fundusz przeciwdziałania Covid-19
- 124,51 zł - Fundusz Pomocy

Zgodnie z § 20 ust. 1 załącznika Nr 37 do rozporządzenia „w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.”.

Z wyjaśnienia złożonego w dniu 05.06.2025 r. przez Skarbnika Gminy wynika, że: „W pozycji stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykazano kwotę 24.126.612,22 co stanowiło jedynie saldo głównego rachunku bankowego budżetu, wykazanego w protokole z inwentaryzacji sald jako jedno z kont analitycznych. Omyłkowo nie uwzględniono pozostałych sald kont składających się na ogólne saldo 133. W dniu 05.06.2025 r. sporządzono i przesłano korektę sprawozdania Rb-ST za 2024 rok. Stan środków na rachunku bankowym po korekcie wynosi 24.350.764,98 i jest zgodny z protokołem inwentaryzacji sald Budżet oraz bilansem z wykonania organu. W załączeniu zestawienie obrotów i sald kont 133 Organu”.

2) w sprawozdaniu Gminy Śrem Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. a w konsekwencji w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. sporządzonego w dniu 20.02.2025 r. wraz z jego korektą Nr 1 z dnia 21.03.2025 r., błędnie wykazano skutki decyzji nr PFGPL.3125.11.2023.SO z dnia 01.02.2024 r. dotyczącej rozłożenia na raty zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego.

W Korekcie nr 1 sprawozdania RB-PDP z dnia 21.03.2025 r. wykazano w kolumnie 6 w zakresie decyzji dotyczących rozłożenia na raty następujące kwoty:

- w podatku rolnym skutki w wysokości 54 zł,
- w podatku od nieruchomości skutki w wysokości 3.032,89 zł,
- w podatku leśnym skutki w wysokości 1.268,29 zł.

Tożsame kwoty zostały wykazane w Korekcie nr 2 sprawozdania Rb-27S sporządzonego w dniu 31.03.2025 r.

Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, iż należało wykazać następujące skutki wynikające z decyzji nr PFGPL.3125.11.2023.SO z dnia 01.02.2024 r.

- w podatku rolnym skutki w wysokości 59,00 zł,
- w podatku od nieruchomości skutki w wysokości 1.263,29 zł.

W decyzji nr PFGPL.3125.11.2023.SO z dnia 01.02.2024 r., wydanej na wniosek strony Burmistrz rozłożył zaległość podatkową z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego za okres od II raty 2019 r. do IV raty 2023 r. w kwocie 4.632,60 zł, w tym: podatek od nieruchomości w kwocie 4.625,60 zł oraz podatek rolny w kwocie 7,00 zł. W decyzji zawarto klauzulę informującą o treści: „Zgodnie z przepisami art. 259 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej w razie niedotrzymania terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej – w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności. Stosownie zaś do treści art. 259 § 1a tejże ustawy w razie niedotrzymania terminu płatności trzech kolejnych rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty w zakresie wszystkich niezapłaconych rat”.

Z ustaleń kontroli wynika, iż w korekcie Nr 1 sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. sporządzonej w dniu 21.03.2025 r. wykazano skutki w podatku leśnym w wysokości 1.268,29 zł mimo iż organ podatkowy nie wydał decyzji w tym zakresie.

Stwierdzono również, że kwota rozłożenia na raty w podatku od nieruchomości została zawyżona o 1.772,60 zł, co wynikało z nie uwzględnienia faktu, że podatnik którego ww. decyzja dotyczyła, przestał wywiązywać się obowiązków wynikających z art. 259 § 1 pkt. 2 i art. 259 § 1a ustawy Ordynacja podatkowa (w treści obowiązującej w dniu wydania decyzji).

Stanowiło to naruszenie:

- § 9 ust. 1 rozporządzenia,
- § 3 ust. 1 pkt 10 lit. b) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia,
- § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia.

W trakcie czynności kontrolnych sporządzono korektę sprawozdań:

- Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r.,
- Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r., w których skorygowano skutki wynikające z decyzji nr PFGPL.3125.11.2023.SO z dnia 01.02.2024 r. dotyczącej rozłożenia na raty zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego.

Z wyjaśnienia Skarbnika, wynika że: „w sprawozdaniach za 2024 rok błędnie wykazano skutki decyzji nr PFGPL.3125.11.2023.SO dotyczącej rozłożenia na raty zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego.

W Korekcie nr 1 sprawozdania RB-PDP z 21.03.2025 r. wykazano w kolumnie 6 w zakresie decyzji dotyczących rozłożenia na raty następujące kwoty:

- w zakresie podatku rolnego skutki w wysokości 54 zł,
- w zakresie podatku od nieruchomości skutki w wysokości 3.032,89 zł,
- w zakresie podatku leśnego skutki w wysokości 1.268,29 zł.

Tożsame kwoty zostały wykazane w Korekcie nr 2 sprawozdania Rb-27S z 31.03.2025 r.

W wyniku ponownej analizy decyzji rozkładających zaległości na raty oraz analizy sprawozdań w dniu 04.07.2025 r. stwierdzono błędy w wykazanych kwotach.

Pierwsza kwestia dotyczyła wykazania kwot z decyzji która uległa wygaśnięciu ze względu na niewywiązywanie się podatnika z terminów płatności. W systemie WIP została wprowadzona data wygaśnięcia decyzji (screen z systemu WIP w załączeniu), mimo to system błędnie uwzględnił kwotę wynikającą z decyzji w wysokości 1.772,60 zł w danych przygotowanych do sporządzenia sprawozdań Rb-PDP oraz Rb-27S.

Jednocześnie kwota dotycząca rozłożenia na raty zobowiązań podatkowych w wysokości 1.268,29 została błędnie zdublowana i wykazana w wierszu dotyczącym podatku leśnego, mimo że dotyczyła podatku od nieruchomości.

Po ponownej analizie danych wynikających z programu WIP oraz danych wynikających z wydanych decyzji konieczne było sporządzenie odpowiednich korekt sprawozdań Rb-PDP oraz Rb-27S za 2024 rok.

Ostateczne kwoty wynikające z wydanych decyzji, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich wierszach kolumny 6 sprawozdania Rb-PDP przedstawiają się następująco:

- w zakresie podatku rolnego skutki w wysokości 59,00 zł,
- w zakresie podatku od nieruchomości skutki w wysokości 1.263,29 zł.

Analogicznie zmianie uległy kwoty wykazanych skutków decyzji o rozłożeniu na raty wykazywane w sprawozdaniu Rb-27S.

Odpowiednie korekty sprawozdań zostały sporządzone i wysłane w dniu 09.07.2025 r. ”

4. Kontrola sprawozdań sporządzonych na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652), wykazała że w 2024 roku instytucje kultury: Muzeum Śremskie w Śremie, Śremski Ośrodek Kultury oraz Biblioteka Publiczna im. Heliodora Święcickiego w Śremie, sprawozdania: Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzane według stanu na dzień 31.12.2024 roku, złożyły Gminie Śrem wyłącznie w wersji papierowej.

Zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia: „sprawozdania Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N oraz Rb-ZN są sporządzane w postaci elektronicznej i opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.”

Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika, że: „W zakresie formy przekazywania sprawozdań Rb-Z i Rb-N instytucji kultury, zgodnie z zarządzeniem nr 37/2021 Burmistrza Śremu z dnia 29 marca 2021 r. instytucje kultury przekazywały ww. sprawozdania w formie papierowej. Zarządzenie przestało obowiązywać od 01-01-2022 mimo to sprawozdania nadal były przekazywane w formie papierowej.

Powyższa sytuacja wynikała z przyjętej dotychczas praktyki, braku jednoznacznego przekonania o konieczności stosowania wyłącznie elektronicznej formy oraz przede wszystkim z braku posiadania podpisów elektronicznych przez osoby upoważnione do podpisywania sprawozdań. Sprawozdania były jednak składane terminowo, kompletne i zgodne z wymaganiami merytorycznymi, a ich forma papierowa nie miała wpływu na ich rzetelność ani sporządzenie sprawozdań zbiorczych.

W związku z powyższym, w celu zapewnienia pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami oraz zaleceniami, kierownicy instytucji kultury zostali zobowiązani do uzyskania niezbędnych certyfikatów elektronicznych oraz stosowania prawidłowej formy przekazywania sprawozdań i konieczności jej stosowania ze skutkiem natychmiastowym tj. od sprawozdań za II kwartał 2025 roku.

5. Kontrola terminowości i prawidłowości prowadzenia działań egzekucyjnych wykazała, że:

1) w przypadku podatnika, dla którego prowadzono konto szczegółowe nr 12-00011810 (podatek od nieruchomości osoby fizyczne) wystawiono upomnienie nr 2917 z dnia 06.12.2024 dla zaległości IV raty (awizo I w dn. 17.12.2024 r., awizo II w dn. 27.12.2024, nie podjęto-zwrot w dn. 02.01.2025 r.), natomiast tytuł wykonawczy nr SW1/113/25 sporządzono w dniu 04.03.2025 na IV ratę zaległości w podatku od nieruchomości.

Z wyjaśnienia złożonego w dniu 30.06.2025 r. przez Naczelnika Pionu Audytu i Kontroli w Urzędzie Miejskim w Śremie wynika, że: „(...) W przypadku podatnika nr konta 12-00011810 (podatek od nieruchomości) przede wszystkim należy wskazać, że po terminie płatności każdej raty podatku od nieruchomości za 2024 rok były podejmowane czynności egzekucyjnej przez Burmistrza Śremu w przedmiocie sporządzenia i przekazania Podatnikowi upomnienia, a następnie wystawienia tytułu wykonawczego pozwalającego na wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego.(...) Odnosząc się do sytuacji dotyczącej długości okresu od daty wystawienia upomnienia nr 2917 do daty sporządzenia tytułu wykonawczego nr SW1/113/25 wyjaśniam, iż było to spowodowane następującymi czynnikami:

- uzyskaniem informacji o niepodjęciu korespondencji upomnienia w terminie awizo nr I w dniu 17 grudnia 2024 r. oraz awizo nr II w dniu 27 grudnia 2024 r., dopiero w momencie wpływu zwrotu upomnienia do Urzędu Miejskiego w Śremie w dniu 07 stycznia 2025 r. (nr rejestrowy wpływu korespondencji 478/25).
- Brakiem możliwości podejmowania jakichkolwiek czynności egzekucyjnych przez pracowników Pionu Audytu i Kontroli z wykorzystaniem oprogramowania System Windykacji Opłat i Podatków WIP+ firmy RADIX Sp. z o.o. Sp. k. używanego w Urzędzie Miejskim w Śremie w okresie do końca stycznia każdego roku wskutek realizacji czynności wiążących się z operacjami dotyczącymi zamykania ksiąg rachunkowych i rozliczania poprzedniego roku obrachunkowego.
- Zaangażowaniem pracowników Pionu Audytu i Kontroli w czynności weryfikacji sald należności kont podatników w celu rzetelnego zamknięcia ksiąg rachunkowych i rozliczenia poprzedniego roku obrachunkowego.
- Sporządzaniem tytułów wykonawczych kolejno w odniesieniu do wszystkich dłużników podatku od nieruchomości po wystawieniu upomnień dotyczących każdej raty podatku od nieruchomości w danym roku dopiero po uzyskaniu zwrotnego potwierdzenia otrzymania upomnienia lub informacji o braku podjęcia w terminie korespondencji przez wszystkich adresatów (podatników, dłużników). W przypadku sporządzania tytułów wykonawczych dotyczących zadłużenia z tytułu podatku od nieruchomości okres ich wystawiania i przekazywania w formie elektronicznej do właściwego urzędu skarbowego wynosi od czterech do pięciu tygodni dla całej grupy podatników, którzy wskutek otrzymanego upomnienia nie uregulowali należności wobec gminy. Odnosząc się do sporządzenia tytułów wykonawczych po wystawieniu upomnień po IV racie podatku od nieruchomości za 2024 rok czynności te rozpoczęto 03 lutego 2025 r. Mając na uwadze, iż nazwisko podatnika o numerze konta 12-00011810 (podatek od nieruchomości) rozpoczyna się na literę „w” stąd też sporządzenie tytułu wykonawczego nastąpiło w dniu 04 marca 2025 r. (po upływie czterech tygodni od dnia rozpoczęcia sporządzania tytułów wykonawczych, tj. 03 lutego 2025 r.).

Jednocześnie pragnę zauważyć, iż w odniesieniu do podatnika nr konta 12-00011810 (podatek od nieruchomości) okresy od daty wystawienia upomnienia do daty sporządzenia tytułu wykonawczego obejmujące zaległości za kolejne raty podatku od nieruchomości

za 2024 rok wynosiły: 43 dni (I rata podatku), 53 dni (II rata podatku), 22 dni (II rata

podatku) oraz 61 dni (IV rata podatku)”

- 2) w przypadku podatników w podatku od nieruchomości (osoby prawne) stwierdzono, że dla zalegających dla których prowadzono konta szczegółowe o nr:
- a) 53-00000000, deklarację DN-1 podatnik złożył w dniu 26.02.2024 r. (deklaracja składana do dnia 31 stycznia danego roku), natomiast upomnienie nr 19 dla zaległości I, II i III raty wystawiono dopiero w dniu 25.03.2024 r.,
 - b) 53-00000000, deklarację DN-1 podatnik złożył w dniu 30.04.2024 r. (data wpływu 08.05.2025 r., deklaracja składana do dnia 31 stycznia danego roku),
 - c) 53-00000000, deklarację DN-1 podatnik złożył w dniu 25.04.2024 r. (data wpływu 29.04.2025 r., deklaracja składana do dnia 31 stycznia danego roku).

Każdy z trzech wyżej wymienionych podatników w podatku od nieruchomości osób prawnych posiada nadany taki sam numer kartoteki/konta podatnika tj. nr 53-000000000. W dokumentacji każdego z podatników znajdują się złożone po terminie deklaracje DN-1 na podatek od nieruchomości jednakże nie przedłożono do kontroli wezwań organu podatkowego do złożenia zaległej deklaracji.

Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika, że: „*Deklaracje podatkowe trzech spółek zostały złożone po terminie, pierwsza spółka złożyła w dniu 26.02.2024 r., druga 29.04.2024 r., trzecia 08.05.2024 r. Organ podatkowy nie wzywał tych podmiotów w sprawie złożenia deklaracji w związku z problemami kadrowymi w zakresie osób zajmujących się wymiarem podatków od osób prawnych. Pracownik przebywał na długotrwałym zwolnieniu a osoba na zastępstwo została zatrudniona w późniejszym terminie.*

W zakresie numeracji dotyczącej oznaczenia „Operacji konta” dla ww. podatników, program WIP+ błędnie wygenerował taki sam numer dla kilku podatników, co prawdopodobnie wynika z błędnych ustawień systemowych programu. Problem zostanie zgłoszony zespołowi informatycznemu oraz dostawcy programu w celu wyeliminowania błędu.”

- 3) w przypadku podatników w podatku od środków transportowych (osoby fizyczne) stwierdzono, że dla zalegających dla których prowadzono konta szczegółowe o nr:
- a) 15-00009963 podatnik złożył deklarację DT-1 na podatek od środków transportowych w dniu 08.04.2024 r. (data wpływu 08.04.2024 r.) na której podatnik zaznaczył, że deklaracja jest składana w terminie do 15 lutego roku podatkowego. W dokumentacji przedłożonej do kontroli brak wezwania organu podatkowego do złożenia deklaracji,
 - b) 15-00082999 podatnik złożył deklarację DT-1 na podatek od środków transportowych w dniu 18.03.2024 r. (data wpływu 18.03.2024 r.) na której podatnik zaznaczył, że deklaracja jest składana w terminie do 15 lutego roku podatkowego. W dokumentacji przedłożonej do kontroli brak wezwania organu podatkowego do złożenia deklaracji.

Z wyjaśnienia złożonego przez Skarbnika wynika, że: „*Deklaracje podatkowe dwóch płatników podatku od środków transportowych zostały złożone po terminie, pierwszy podatnik złożył deklarację w dniu 18.03.2024r., drugi 08.04.2024r. Organ podatkowy w pierwszym etapie poinformował podatników telefonicznie o konieczności złożenia deklaracji, w następnym etapie zostałyby skierowane wezwania. W związku z faktem złożenia deklaracji w wyniku przekazanych telefonicznie informacji organ podatkowy nie wysłał wezwań w formie papierowej”.*

Powyższe stanowiło naruszenie:

- art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.), zgodnie z którym organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień

w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku,

- art. 6 § 1 i art. 15 oraz art. 26 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm.) nakazujące podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, zgodnie z terminami wynikającymi z § 3 rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 316).

6. Kontrola dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wykazała że w 2024 roku obowiązywała Uchwała Nr 457/XLVI/2018 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Śrem.

W kontrolowanej próbie wnioskujących o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oznaczonych numerami/znakami sprawy jako: PAOOK.7340.17.1.2024.TM. oraz PAOOK.7340.18.1.2024.TM. ustalono, że wnioskowali o wydanie zezwoleń „A”, „B”, „C” wskazując na złożonych wnioskach z dnia 3 października 2024 r. oraz z dnia 28 października 2024 r. na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia „w miejscu sprzedaży”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śremie w postanowieniach GKRPA.8141.78.2024 z dnia 6 listopada 2024 r. oraz GKRPA.8141.73.2024 z dnia 9 października 2024 r. pozytywnie zaopiniowała lokalizację punktu sprzedaży napojów alkoholowych wskazując, że sprzedawany alkohol przeznaczony będzie do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Burmistrz Śremu wydał: w dniu 11 października 2024 r. ważne od dnia 14 października 2024 r. do 30 września 2034 r. oraz w dniu 18 listopada 2024 r. ważne od dnia 1 grudnia 2024 r. do 30 listopada 2034 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Z treści wyjaśnień złożonych przez inspektora wynika, że: „wystąpił z wnioskiem do Burmistrza Śremu o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych:

A – do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo,

B – powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),

C – powyżej 18 % zawartości alkoholu

wskazując przedmiot działalności gospodarczej – branża – handel detaliczny oraz rodzaj – sklep, oraz adres punktu sprzedaży (...). Błędnie jednak zaznaczył sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia „w miejscu sprzedaży”, zamiast „poza miejscem sprzedaży”.

Pracownik przyjął tak złożony wniosek i po zarejestrowaniu w kancelarii urzędu rozpoczął rozpatrywanie sprawy.

Do wniosku, podmiot wnioskujący załączył przeanalizowane przez pracownika dokumenty: (...). Zgodnie z Zarządzeniem Nr 65/2021 Burmistrza Śremu z 8.06.2021 r. w sprawie określenia trybu postępowania w Urzędzie Miejskim w Śremie przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oględzinach lokalizacji punktów sprzedaży, kontroli oświadczeń o wartości sprzedaży oraz kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, przygotowano i przesłano wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śremie, 63-100 Śrem, ul. A. Mickiewicza 10 celem wydania opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Śremie Nr 457/XLVI/2018 z dnia 28.06.2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Śrem oraz uchwałą Nr 458/XLVI/2018 z 28.06.2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie